

DÉLBÁCSKA

VI. ÉVFOLYAM
13Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.NOVISAD, 1925 JANUÁR HÓ 17.
SZOMBATElőfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 100 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Shylock?

Egy nagy francia lap teszi fel a kérdést az antant hatalmak pénzügyi konferenciája alkalmából. A kérdőjel elé helyezte Shakespeare-i elnevezéssel Amerikát tiszteli meg, amelynek árnyéka fojtán nehezedik rá minden európai pénzügyi tanácskozásra, amelynek pénztárai felé irányul végeredményben minden pénzügyi jóvátétel. Uncle Sam, a nagy vérengzés egyedüli igazi hasznélvezője irattáskájára úgy követeli nemcsak kölcsönadott pénzt, de az öt megillető jóvátételi összeget, az utolsó cent-ig. Győzők és legyőzöttek egyaránt Amerika javára fognak hosszú évekig vért izzadni, ha a testvérgyilkos háborúból származó kötelezettségeiket teljesíteni próbálják vele szemben. A német pénzügyi jóvátétel egész összege nem futja ki egyedül Franciaországot tartozásait az Egyesült-Államokkal szemben és Európa egész mozgósítható vagyona nem közelíti meg azt az összeget, amellyel ez az amugy is kivézet kontinens az Egyesült-Államoknak tartozik.

Az amerikai pénzügyek egyik vezető egyénisége állapította meg, hogy Európa tizenkét milliárd aranydollárral, azaz hatvan milliárd aranyfrankkal tartozik Amerikának. Ezzel szemben a világ egész mozgósítható aranykészlete nem tesz ki többet, mint nyolc milliárd aranydollárt s ennek az összegnek ötvenhárom százaléka is már az Egyesült-Államokban van. Kifizetni tehát lehetetlen. De a mérhetetlen adósságnak fenntartása is a pénzügyi rabszolgaságot, a leszegényedett Európa proletarizálódását jelenti az amerikai kapitalizmus javára. Más megoldást kell tehát keresni. Csakhogy minden ilyen irányú törekvést a humanitárius frázisokkal különben elég bőkezűen dobálózó amerikai vezetőkörök eddig a legbrutálisabban visszautasították. „Business is business”, az üzlet, üzlet. Ezen a téren kegyelmet, a lemondás heroizmusát nem ismerik. Megilleti őket nemcsak az európai kontinensnek adósságait föl nem érő minden vagyona, de az a bizonyos font hus is az adós szíve fölül. Kevesebbet nem fogadhatnak el.

Az Uniót vezető köztársasági párt a legutóbbi választásokon kötelezte magát, hogy semmit a külföldi adósságokból el nem enged s az 1922. február 9-én hozott „Refulding bill” is formálisan eltiltja a külföldnek adott bármilyen kölcsön törlesztését. Az amerikai pénzügyi moloch erre a törvényre mutat a harminckilenc milliárd aranyfranknyi külső adósság és a nyolcvan arany milliárdnyi belső adóssággal küzködő Franciaországgal szemben, amely elviselhetetlen terheit jóvátétel címén, viszont állandóan a német adóssára akarja áthengergetni. S a két nagy nép az Amerikának fizetendő adósságpénzért pusztítja ma már egymást. Egyiknek az állandó jóvátételi nyomás kiöli szívéből a békülékenységek fölfőlébredő minden velleitását. A másik bosszútól félve, állig fegyverben őri a Rajnát és várja keletről a pénzt, amelyet megmelegedés nélkül az Egyesült-Államok pénztáiraiba kénytelen tovább adni. Amerika pedig kenetteljes szavakkal osztogat jótanácsokat a véres önmarcangolásba merült Európának a békés munka áldásáról. Clémentel francia pénzügyminiszter és Winston Churchill, a jótálló Anglia pénzügyminisztere a konferencia előtt nyhe célzást tettek arra, hogy a háborúból csak nyereséggel visszavonuló Amerika talán megengedhetné magának az adósságok részbeni törlesztésnek luxusát is. A válasz rideg fenyegetés volt, hogy további hitelre az amerikai piacok csak kötelezettségeiket teljesítő adósok szá-

mára állanak nyitva. A tartozásokból Amerika egy fillért el nem engedhet: ez elvi kérdés, amely fölött többé nem tárgyal. Másféle segítségnyújtásra azonban hajlandó. Ujabb szükségletek esetén mindenestre megint igen jutányos és ható erejében garantált hadiszerekkel szolgálhat Európának.

„Shylock?” kérdi a francia ujság. De nem mer válaszolni. Amerika mérhetetlen pénzügyi ereje, a megszokott emberi méreteket túlhaladó gazdasági hatalma véleményeiben is megfélemlíti. Shylock alakja megfogható, látjuk bu-

kásának jelentőségeit és erkölcsi felháborodásunk tárgya lesz. De az a sok millió öntudatlan emberi önzésből felépült, személytelen és emberfeletti gonoszság, mely a másik államok kényszerhelyzetben vállalt kötelezettségeinek maradék nélküli teljesítését hazafias kötelességből kívánja s amely államadósságok címén terjeszti ki csápjait szinte minden egyes európai ember felé, megrabolva azt munkája nagy részének gyümölcsétől, hozzáférhetetlen elvi magasságban trónol és a végzet erejével fenyegeti Európát.

Az új német kormány bemutatkozása

Luther kormánya a birodalmi gyűlés előtt

Berlinből jelentik: Luther dr. tegnap késő este megalakította kormányát. Luther előterjesztése alapján Ebert elnök a következő minisztereknek adott megbízást: Külügyminiszter dr. Stresemann, belügyminiszter Schiele dr., gazdasági miniszter Neuhaus dr., munkügyi miniszter Brauns dr., hadügyi miniszter Gessler dr., földművelésügyi miniszter Kanitz gróf. A pénzügyi és a közlekedési tárca egyelőre betöltetlen marad. Az igazságügyi tárcaat Schuhmacher törvényszéki elnöknek fogja Luther felajánlani és ha Schuhmacher a megbízást elfogadja, egyszersmind ő lesz a megszállott területeknek minisztere is.

Az új kormány ma mutatkozott be a birodalmi gyűlésnek, nem részestül

azonban kedvező fogadtatásban.

Luther a kormánynyilatkozatban kijelentette, hogy a kormánynak legfőbb feladata nemcsak az lesz, hogy a belső békét mindenképpen fentartsa, hanem az is, hogy a szociális ellentéteket lehetőleg kiegyenlítsse. Kijelentette továbbá, hogy a Dawes-féle tervet teljes egészében akceptálja és érvényben tartja: ezenkívül minden pontját aláírja a londoni megállapodásoknak is. Nyomatékosan kifejtette továbbá a kormánynyilatkozat a háboruban való felelősség kérdésével szemben elfoglalt állásfoglalását is és bejelentette, hogy a felelősségre vonatkozó jegyzéket, amelyet még az előző kormány készített el, a legközelebbi időben át fogja nyújtani a szövetséges kormányoknak.

A király Beogradba érkezett

A kormány Dombaj megérkezését várja — Az ellenzék a király érkezésétől a helyzet enyhülését várja — A III. internacionálé titkára Zagrebbe érkezik

Beograd. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a báni szék határozatát Rádicsék ügyében. A radikális pártban már hallatszanak hangok, amelyek tulzotaknak tartják a Rádicspárt ellen fogantatott intézkedéseket. A kormány önálló demokrata tagjai ezzel szemben azt követelik, hogy a kormány továbbra is járjon el kiméletlenül a horvát parasztpárttal szemben. Az ellenzék azt hiszi, hogy a király hazaérkezése enyhíteni fog a helyzeten. Öfelsége tegnap délelőtt három negyed tizenkét órakor érkezett meg a beogradi pályaudvarra kíséretével. A király megérkezése után valószínűleg fontos belpolitikai események következnek. Beogradban nagy érdeklődéssel várják Dombajnak, a III. internacionálé titkárának Zagrebba való megérkezését, aki Rádicsék ügyében akar fontos tanuvalomást tenni.

Dombaj érkezésével állott összefüggésben az a konferencia is, amely tegnap volt és amelyen Maximovics belügyminiszter, Nincics külügyminiszter és Pasics miniszterelnök vettek részt.

Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a kormány semilyen akadályt sem fog Dombaj elé gördíteni és szabad mozgást engedélyez neki Zagrebban.

Rádicsék letartóztatásával kapcsolatban tegnap a beogradi Novosti vezető helyen éles támadást intézett a kormány ellen, amiért a rendőrség elkobozta a lapot.

A radikális párt főbizottsága tegnap délelőtt és délután ülést tartott, amelyen a kettős listákkal foglalkozott és úgy döntött, hogy a felsőbányai kerületben a dr. Mátics-féle listán jelölt dr. Zsupánszky Szilvkvót, dr. Jankovics Zsivkvót és Kukics Milánt kizárják a radikális pártból.

Nincs pénz a hid szerelésére

Miért rozsdásodnak a hid vasalkatrészei évek óta a novisadi parton? — A miniszteriumban mostohán kezelik a hid ügyét — A város tavaszra elkészül a hid előtti tér feltöltésével

Az állandó hid építése elé mind újabb és újabb akadályok kerülnek. A hid szereléséhez szükséges vasalkatrészek már évek óta a novisadi parton hevernek és bizony az idő vasfoga rajtuk js nyomot hagy. Lassanként megrozsdásodik minden, az iszapban eltűnnek vasalkatrészek és a hid építése csak nem halad. Szinte az a látzata az egésznek, mintha az építészeti miniszterium szántszándékkal halasztaná a hid felszerelésének munkáját.

A pillérek már elkészültek, igaz ugyan, hogy a novisadi partpillér hibás, de ennek kijavítása sem tartana olyan nagyon sokáig, ha egyszer hozzálátnának javításához. Most hoztak ugyan egy gépet, amely a pillér javi-

táshoz fognak felhasználni, de azt senki sem tudja, hogy mikor fogják üzembehelyezni. Nincs ugyanis kizárva, hogy ez a gép is a hid vasalkatrészeinek a sorsára jut.

A miniszterium magatartására jellemző az is, hogy nem hagyta jóvá a város által ajánlott tervezetet egy ártéri hid építésére bár az ehhez való vasalkatrészek is itt vannak és ezeket sehol máshol nem lehet felhasználni. Olyan mostohasággal kezelik a hid ügyét, hogy az ilyen körülmények között még tíz év múlva sem fog elkészülni.

A hid felszereléséhez szükséges pénz sincsen már meg. A múlt évben ugyan volt hitel a novisadi hid felépítésére,

de ezt a pénzt időközben más célokra fordították úgy, hogy előbb ismét pénz kell szerezni, hogy egyáltalában szóba kerülhessen a hid felszerelése. Mert ha a hid felszereléséhez szükséges pénz már meg is van, még mindig hosszú idő fog eltelni addig, amíg megkezdhetik a szerelési munkálatokat. A hitel megszavazása után a miniszterium pályázatot ír ki a hid felszerelésének munkálataira, ha a pályázatot valaki elnyerte akkor ezt jóvá kell hagyni a minisztertanácsnak és mind ezek után lehet csak megkezdni a hid szerelését, ami maga is fél évi munka.

Igy állván a helyzet, megnyugtathatunk mindenkit, hogy három évvel előbb semmiesetre sem készül el a hid, sőt meg vagyunk győződve arról, hogy 1930. évet fogjuk már írni, amikor az első kocsi át fog menni a hidon. Mig az állam így kezeli a hidat, addig a város minden tőle telhető megtesz, hogy minél előbb hozzá lehessen kezdeni a hid szereléséhez. A hid előtti rész feltöltése szépen halad és ha semmilyen zavaró körülmény közbe nem jön, akkor március elejére elkészülnek a feltöltési munkálatokkal. A mostani alacsony vízállás különösen kedvező a munkálatokra nézve, mert sok homokot nyerveknek a Dunából. Mit használ azonban a város minden igyekezete, ha a miniszteriumban nincs semmi igyekezet és semmi jóakarát!

Tizennyolc-párt

358 listával vesz részt a választásokon

Beogradból jelentik: A belügyminiszterhez a tegnapi napon az egész ország területén benyújtott listákról már beérkeztek a jelentések, amelyek a következőképpen alakultak ki: Összesen benyújtottak 358 listát. A február 8-iki választásokon a jelentések szerint 18 politikai párt vesz részt. A legtöbb jelöltet a radikálisok állították, akik 42 kerületben indulnak a választási küzdelemben. A radikális disszidensek 23, a független radikálisok 5, demokraták 40, demokrata disszidensek 8, független demokraták 29, földművesek 40, köztársaságiak 21, szerb párt 21, szocialista 18, Rádics 18, klerikálisok 12, Spaho 8, német 6, dzsemijet 5, Lovrekovics 4, Magyar Párt 4 kerületben. Azonkívül vagy husz kisebb párt nyújtott be egy-két helyen önálló listát.

Rendkívüli közgyűlés

A választási elnökök helyetteseinek megválasztása — Interpelláció a rendőrség ügyében

Novisad város kibővített tanácsa a jövő héten, valószínűleg csütörtökön rendkívüli közgyűlést tart Szliepcsevics Milán főispán elnökletével. A közgyűlés végleges tárgysorozatát a városi tanács mai ülésén fogják megállapítani. A közgyűlés napirendjének legfontosabb pontja a választási elnökök helyetteseinek a megválasztása. A tíz novisadi szavazó hely elnökeit ugyanis az állami főbizottság nevezte ki, míg az elnökök helyetteseit a választási törvény értelmében a kibővített tanács közgyűlése választja meg.

A közgyűlésen ezenkívül a radikális párt részéről interpelláció fog elhangzani a rendőrség ügyében. Az interpelláló vagy Popovicki Pavie képviselőjelölt, vagy Marcickics Marko kereskedő, szóva fogja tenni, az Orosz utcában legutóbb történt verekedést, amelynél állítólag úgy léptek fel a rendőrök, amint nem lett volna szabad.

Hipnotikus befolyás alatt nem lehet büntetett elkövetni.

A nagyobb svájci könyvkereskedők hónapokon keresztül tapasztalták, hogy érdekesebb könyveik eltűnnek. Persze nyomban értesítették a rendőrséget, amely nagy apparátussal indította meg a nyomozást. A detektívfelügyelő, aki a vizsgálatot vezette, arra a meggyőződésre jutott, hogy a tettes nem lehet más, mint W. bécsi bankár felesége.

— Ez lehetetlen, mondotta neki a zürichi rendőrség vezetője, hiszen W. bankár még svájci frankban is sokszoros milliósos, elképzelhetetlen tehát, hogy a felesége könyveket lopjon.

A detektív nem tájékozott s megmaradt amellett a felfogása mellett, hogy csak a bankárné lehet a bűnös. Ezen az alapon le is tartoztatták.

Később nagyon előkelő befolyásokra szabadlábba helyezték. Már el is felejtették jóformán az ügyet, amikor egy névtelen levél a következőket közölte a rendőrséggel:

„Tessék a zürichi vasúti állomás podgyász hivatalához menni és ott a 234. számú ládát kérni, abban vannak az összes ellopott könyvek. Még egyszer becsánatot kérek, hogy miattam ártatlanok szenvedtek.”

A rendőrség a levél alapján felbontotta a ládát s abban csakugyan ott volt az összes lopott holmi.

A detektívfelügyelő azonban nem engedte magát félrevezetni, megvizsgálta a ládában levő holmin az újlényomatokat s ennek alapján megbizonyosult, hogy a lopott könyvek W. bankárné kezében voltak...

Ezt az adatot közölték a bécsi rendőrséggel, amely nyomban megidézte a bankár feleségét, A szép asszony elárult, amikor meghallotta a döntő bizonyítékot. Magához térvén töredelmesen megvallotta, hogy — ő volt a tolvaj.

— De — védekezett — hipnotikus befolyás alatt cselekedtem, egy udvarlóm, akinek nem akartam megtenni azt amit kért, így állt rajtam bosszút, így akart romlásba dönteni...

Mint hogy a könyvek megkerültek, a bankárné ellen megszüntették a büntető eljárást, de az a kérdés, vajjon hipnózis befolyása alatt lehet-e valamilyen büntetett elkövetni, tovább foglalkoztatja a közvéleményt. Annál is inkább, mert Párisban hasonló eset történt. Ott Mme Piquart — egy előkelő hivatalnok özvegye — védekezett azzal, amikor rajtakapták a lopáson, hogy hipnotizáltak.

Dr. A. Marie, a párisi Szent Anna klinika vezetője és a pszichó-patológiai laboratórium igazgatója, rendkívül érdekesen nyilatkozott erről a kérdéssről:

— A bűnösök — mondotta többek között — régóta védekeznek azzal, hogy másnak a befolyása alatt követtek el a büntetett. Nos e téren igen beható kísérleteket végeztünk s ezek alapján állítjuk, hogy ennek a védekezésnek semmiféle alapja nincs.

Hisztérikus egyéneket, akik a legcsekélyebb hipnózisra már reagáltak, hipnózis útján rá akartak venni, hogy gyilkoljanak.

— Noha a gyilkosságot — folytatta a tudós — mindig csak próbabűnbűn kellett elkövetniök, a hipnotizáltak sohasem lőttek a bábura, sohasem mártották beléjük a tör, vagy a kést.

Egészen „addig” pontosan engedelmeskedtek a hipnotizőrnek. Elmentek oda, ahova ő parancsolta, betartották az időt s a rendelkezések legkisebb részletéről sem feledkeztek meg. De amikor magát a büntetett kellett elkövetniök, akkor lehullott a karjuk, holt a hipnotizált egyéneknek sejtelmük sem volt arról, hogy csak próbabűnbűn állanak szemben.

— Határozott mértékben áll ez a szüggerált lopási esetekre.

— Soha, de soha nem volt rá eset — ugymond —, hogy a hipnotizált egyén végrehajtott volna lopást. A bűnösök régóta védekeznek ezzel és ezt nem lehet fölük rossz néven venni, hiszen roppant kényelmes védekezés. Ezen az uton, azt hiszik, nagyon egyszerűen szabadulhatnak meg a fele-

lősség alól. A valóság azonban az, hogy a hipnózis hatása alatt semmiféle büntetett — se kicsit, se nagyot

— elkövetni nem lehet, ha csak a hipnotizált egyén szintén nem akarja elkövetni ezt a bűnt.

A szentesi szörnyű szappanfőzés

Mérgezett kocsonyával ölték meg a koronatanút

Budapestről jelentik: A szentesi gyilkosság ügyében erélyesen folytatja a szentesi rendőrség a nyomozást. Szilákné állítólagos öngyilkosságáról kiderült, hogy Borbélyné egy alkalommal kocsonyával kínálta meg Szilákné, amelynek rossz szaga volt és amelyről Szilákné és egy Schubertné nevű asszony is megbetegedett és irtózatos kínok között fetrengett. Borbélyné ekkor gyorsan elment hazulról. Mikor Szilákné megkérdezte, hogy talán mérget ivott, így felelt:

— Dehogy lettem öngyilkos, élni akarok. Rettenetesen fájdalmat érzek, mentsenek meg!

Korháza szállították, de még utközben kiszervezték. Kétségtelemmé vált, hogy a szerencsétlen asszony nem követett el öngyilkosságot, hanem Borbélyné pusztította el mérgezett kocsonyával.

Már a tegnapi nyomozás azt a gyanút állította fel, hogy Borbély Jánosné Sziláknéval együtt háza kamrájában, ahol három napon át főztek valamit, darabolta fel Szücs Sándor holttestét. Most megállapították, hogy ezt a kamrát Borbélyné ez év májusában egy

Tóth József nevezetű embernek adta ki bérbe. Előzően azonban meszet hozatott és a fal tövét maga Borbélyné meszelte ki feltűnő vastagon és csak aztán engedte meg, hogy Tóthék folytassák a meszelést. Amikor azonban a meszelés megszáradt, Tóthék észrevették, hogy a meszelésen gyanús vérfoltok ütnek át. Mások is észlelték, hogy a meszelés előtt a kamra falának alsó részét vérfoltok tarkították. Feltűnő még az is, hogy Borbélyné, aki egy emlékezetes disznóölésig ezt a kamrát is használta, nyomban ezután felköltözött házának utcai részébe és a kamra azóta zárva volt.

Első kihallgatása után Borbély Jánosné tegnap délelőtt még szabadon bocsátották, de miután a már elmondott újabb terhelő adatok merültek fel ellene, este újból előállították a rendőrségre, ahol őrizetbe vették.

A rendőrség a mai napon teljes apparátussal folytatja a tanukihallgatásokat ebben az ügyben és a mai napon a rendőrség kiszállt Borbélyné házába, ahol ásatásokat kezdtek. Most a kamrát ássák fel, mert azt gyanítják, hogy itt földelték el Szücs Sándor csontjait.

A spekulánsok keresnek a termelők kárára

A buza nagy drágulása az európai piacokon

Néhány nappal ezelőtt megírta a Délbácska, hogy Jugoszláviában a buza ára nem esik a dinár emelkedése dacára sem, mert egész Európában emelkedik a buza ára. Ha a dinár nem javult volna meg a zürichi tőzsdén, akkor nálunk is emelkedtek volna a gabonaneműk árai, így azonban megmaradtak azon az áron, amelyen állottak, amikor még jóval alacsonyabb volt dinár. A buza ára különösen Magyarországon emelkedik, ahol ma egy mázsa buza 42 béke koronába kerül, bár békében a buza ára mindig csak 20 korona volt.

Mayer János a magyar földművelési miniszter a buza áremelkedéséről a következőket mondta hírlapíróknak:

A búza árának abnormális emelkedése nem elszigetelten magyarországi jelenség, hanem ugyanezt látjuk az egész világgpiacra, amelyhez az itteni árak igazodnak. Jóval túl van az aranyparitáson a newyorki búza ár is, ami természetesen nálunk is érezteti hatását.

Az egész világpiacot behálózó spekulációval állunk szemben, ami azt jelenti, hogy a búza árának horribilis emelkedéséből eredő haszontöbbletet nem a termelők, hanem a spekulánsok vágják zsebre. A spekuláció letörésére azonban azért nehéz megfelelő intézkedést életbeléptetni, mert világpiaci jelenséggel állunk szemben.

Jugoszláviában még nem olyan magas a buza ára, ami azonban nem jelenti azt, hogy itt is más a helyzet. A spekulánsok itt nem a buza árának felhajításával, hanem a dinár árának emelkedésével kerestek.

A buza drágulására vonatkozólag egy kiváló gazdasági szakértő a következőket mondotta:

A búza áremelkedése az európai piacon először Hamburgban jelentkezett ahol 21 holland forint a buza mázsája, ami 525 dinárnak felel meg.

Ebben az egész ügyben Amerika szerepe tűnik fel furcsa színben. Az amerikai kereskedők ugyanis már az őszszel nagy búzahossz megindításába kezdtek, elterjesztették azt a hírt, hogy a kezdetben jónak ígérkező argentinai termés is a várakozáson alul maradt és így a newyorki gabonások irodájából mesterségesen felhajították az árakat. A búza árának emelkedéséért tehát még a hazai spekuláció is csak kis részben hibáztatható.

Nemzetközi betörőrtársasággal állunk szemben, amely visszaél Európa nyomorával.

A nagy buza-hausse mögött három híres amerikai buzaspekuláns áll. Közük a legnevesebb Armour. A másik Rosenbaum, Green & Co. Ezek hajták, ezek pofozták fel a buzaárakat hihetetlen magasságba, abban a reményben, hogy az éhes Európa minden árat kénytelen megfizetni, mert ha meg nem fizeti, akkor kenyér nélkül marad. Kenyér nélkül marad pedig azért, mert Oroszország, amely békeidőben, még rossz években is, könnyűszerrel látta le Európát kenyérrel: most nem jöhet számításba. Kanadában szintén rossz volt a termés. Azután meg számítanak arra is, hogy Argentínában, amely tudvalevően rengeteg búzát szállított Európának, szoval Argentínában, ahol most van az aratás dandárja, szintén nagyon gyenge a termés. Annyi bizonyos, hogy Argentínában az idén sokkal kevesebb buza, termett, mint tavaly, vagy tavalyelőtti és az idén mindössze csak 28 millió méterháza buzaforrás van, amelyet odaadhat Európának. Az Armourék számítását azonban könnyen megbolygathatja az a körülmény, hogy Indiában és Ausztráliában, ahol szintén most aratnak: nagyszerű a termés, kvalitative és kvantitative egyaránt. Sikerdus, 82 kilogramos búzát termett az

MEGHÍVÓ

A Novisadi Építészeti Munkások Betegsegélyző Egyletének vigalmi bizottsága 1925. évi január 25-én (vasárnap) saját betegsegélyző pénztára javára, a „Sloboda” szálló nagytermében, konfetti- és szerpintincsatával egybekötött

BÁL-ÜNNEPÉLYT

rendez, melyre az összes egyesületeket, polgári és katonai hatóságokat, valamint Novisad és környéke t. közönségét tisztelettel meghívja a Rendező Bizottság. — A zenét a novisadi katonazenekar szolgáltatja. — Belépődíj személyenként 15.— Dinár. — Kezdeté este 8 órakor.

idén India és az Unióban attól félnek, hogyha Ausztrália és India a déli földrészeket el fogja látni búzával, akkor az argentinai buza ismét Európa felé ömlik. Az argentinai buza szembekerül az Unió búzával és le fogja törni az Armour-Pool mesterségesen felcsigázott árait. Most már az egész európai spekuláció izgatottan lesi az argentinai gabona-kampány megindulását, mert hiszen ettől a kampánytól függ, hogy nyár felé drága lesz-e a kenyérünk.

A gonosz mostoha és lelketlen apa

Hét évig ládába szögezve tartottak egy gyermeket

Az erdélyi Gyergyószentmiklósról borzalmas történetet közölnek a kolozsvári lapok. A háborzongató népmesék gonosz mostohájának alakja megelevenedve lép elénk abból a szörnyű történetből, amelyről az alábbi tudósítás beszámol:

Madaras Balázs gyergyószentmiklósi gazda husz év előtt gazdag leányt vett feleségül. A házasságból két leány és egy fiu gyermek maradt. Madaras felesége hét esztendővel ezelőtt meghalt, nagy családí vagyonát pedig úgy osztotta szét, hogy a kis Vilmos a vagyon tekintélyes részét kapta, a két leány pedig a maradékon osztozkodott volna. Arra az esetre, ha a gyermekek közül valamelyik meghalna, az esedékes vagyonrész az apára szállt.

Madaras Balázs később Csergő Katalin nevű parasztleányt vette feleségül.

Már abban az időben rebesgették, hogy a leány csak oly föltétellel ment férjhez az özvegyhez, ha az elteszi láb alól a gyermeket és a rájuk szálló örökséget megkaparintja ilyen módon.

Az új feleséget nem kedvelték sem rokonai, sem ismerősei, tanyájuk is kívül esik a többi tanyák közül, ugyanígy, hogy senki sem látogatta őket és Madarasék sem érintkeztek senkivel.

A parasztnőből első házasságából származó gyermekekről csak annyit tudtak az emberek, hogy sanyaru az életük, a mostoha kegyetlenül bánik velük. A kis Vilmos beteges gyermek volt és ha valaki a Madaras-tanyára tévedt, sohasem láthatta a fiucska a háznál, mert a szülők azzal az ürügygel, hogy a beteg gyermeket el kell különíteni, egy félreeső fáskamrában tartogatták. Vilmosnak egy vén süketnéma idióta ember viselte gondját. A két kisleánnyal is rettenetesen bántak. Rongyokban jártak, ütötték és éhezettették őket, úgy, hogy a kisleányok meghűltek.

Ez év január 7-én a gyergyószentmiklósi katolikus plébános Orbán Gábor Madarasék házáat is beszentelte. A házszentelés után a plébános a kamra körül járt, amikor onnan ugatászerű hangokat hallott, erre benyitott a kamrába és az egyik sarokban alig méternyi faladászerű kettrecből valami kis szörnyeteg felsőtestét látta kiemelkedni.

Szörnyű fölfedezéséről a háziak előtt nem tett említést, de még aznap értesítette a rendőrséget.

Másnap a rendőrség kiszállt a helyszínre és megállapította, hogy a tizenegy éves Vilmos gyerek teljesen elkorcsosodott alsótesttel a faketrebe van szorítva, testét mocskos rongyok fűdik, alatta kevés szalma és leirhatatlan mocskok, bűz az egész szűk helyiségben.

Amikor a rendőrség emberei beléptek a kamrába, a testileg és szellemileg elkorcsosodott fiucska ijedten hallatta állati üvöltözéshez hasonló hangját.

Miután az idegrázó leletről a gyergyói közkórházat is értesítették, beszéltették a szerencsétlen kisfiút, akit a szörnyű mocskoktól, sebekől csak nagynehezen sikerült megszabadítani.

Kiderült, hogy a kis Vilmost ezelőtt hét évvel szögezték be a faketrebe.

A rendőrség letartóztatta a gonosz mostohát és lelketlen apát, ez utóbbit azonban 100.000 lei kaució ellenében szabadon bocsátották.

A kis Vilmos ezidőszent a gyergyói közkórházban fekszik, ahol a fölzigatott lakosság nagy tömege látogatja. Vilmoska ijedt ugatásokkal fogadja az embereket, akik örömmel látják, hogy egy ártatlan, félhalálra gyötört gyermek végül a társadalom jótékony védőszárnyai alá került.

HIREK

— **Alekszievics Mita Novisadon.** Alekszievics Mita a belügyminiszterium B. B. B. osztályának főnöke tegnap Novisadon tartózkodott.

— **Novisadi újságírók a távozó polgármesternél.** A novisadi újságírók tegnap megjelentek dr. Sztéfánovics Zsárkó nyug. polgármesternél, hogy megköszönjék neki azt a támogatást, amelyben mindig részük volt, valahányszor hozzá fordultak. Együttal ama reményüknek is kifejezést adtak, hogy a polgármester nyugalomba vonulása nem lesz végleges és még ott fogják látni a város élén, mert ő a leghivatottabb arra, hogy a város első polgára legyen. Dr. Sztéfánovics Zsárkó megköszönte az újságírók ragaszkodását és kijelentette, reméli, hogy teljesíthet még szolgálatot a városnak, amelyet annyira szeret és amelynek fejlődése és előrehaladása annyira szívéhez kötött.

— **Üzletzárás hétfőn délelőtt.** A Kereskedelmi és Ipar Kamara felkéri a kereskedőket, hogy hétfőn, 19-én délelőtt (gör. keleti ünnep) 10—12 óra között tartsák zárva üzleteiket.

— **A „Novos” gyár kényszeregyezési ügyében a tárgyalás** 1925. január 15-ére volt kitűzve, de február 16-ára halasztották, mert a hitelezők nem kapták mindnyájan meg az idézést a januári tárgyalásra és mert a tárgyalás a hivatalos lapban nem lett hirdelve.

— **A Női Mária Kongregáció** folyó hó 19-én, hétfőn délután fél 6 órakor gyűlést tart, amelyre a kongregánistákat ezennel meghívjuk. Előljáróság.

— **Kényszeregyezések.** Csura Bogdán szabályi kereskedő kérvényére a novisadi törvényszék helyt adott a csődön kívüli kényszeregyezési eljárásnak. Csődtömegmondok dr. Dracsanszki Sándor szabályi ügyvéd. A hitelezők 1925. április 3-ig jelentsék be követeléseiket. A liquidációs tárgyalás határideje 1925. április 27. a csődbizottság választása pedig 1925. április 30-án lesz.

„HULL A HÓ...”

Magyar Zoltán most megjelent dala, kapható PAPHYRUS Jevrejska u. 7.

— **Felkérem a „Penzió Csendeslak”** volt szereplőit, hogy folyó hó 18-án, vasárnap délelőtt fél 10 órakor igen fontos ügyhen a beltéri kath. körbe fáradni sziveskedjenek.

— **Minden kereskedőnek könyvet kell vezetni.** A novisadi tartományi pénzügyigazgatóság közli: A kereskedelmi törvény 25. szakasza értelmében minden kereskedőnek kell üzleti könyvet vezetni, az illeték-törvény 167. T. sz. alapján ezen könyvekre illetéket kell fizetni. Ezuton is figyelmeztetik az érdekelteket, hogy az új üzleti könyvek hitelesítésénél és illetékezésénél mutassák be az illetékes pénzügyigazgatóságnál régi pontosan lezárt könyveiket, mert enélkül az új könyveket sem hitelesíteni, sem illekezni nem fogják.

— **A haditengerészeti gépészeti iskolába** Gyenovicán (Catarrói öböl) február hó 28-ig lehet jelentkezni felvételre. Közlebbi felvilágosítást dr. Basics Dusán koronagyógyász ad Novisadon (törvényszéki palota 66. ajtószám).

— **A Jadranszka Sztrazsa** pártoló tagjai közé felvette dr. Csirics Irinej bácskai gör. keleti püspököt, aki 1000 dinárt adományozott az egyesületnek.

— **Adomány a rokkantaknak.** Dr. Velicskovics - Szvinjárev Miladin orvos, a hadirokkantak novisadi egyesületének 5000 dinárt adományozott és ezen adománya révén a háboru óta ő az első jótékony adományozó a Vajdaságban. A hadirokkantak novisadi bizottsága ezuton is hálás köszönetet mond az adományozónak és reméli, hogy a Vajdaságban, ahol annyi vagyonos ember van több követőre akad ez a példa.

— **Köszönetnyilvánítás.** A novisadi villamos telep forgalmi alkalmazottai ezuton köszönik meg Rainer Simon ur ajándékát, a villamos vasut kalauzai pedig Frigyesi Béla úr ajándékát.

Nagy képaukcio.

Duna u. 22. szám alatti irodánkban 1925. január 12-től 17-ig bezárólag naponta este 6-8 óráig dr. Popov Milorad kir. közjegyző ur jelenlétében és felügyelete alatt a nálunk beraktározott

200 darab festményt

(nemzetközi festőktől) azonnali készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek árverés útján eladjuk. Az állami illeték vevő által fizetendő.

Bröder & Fenyő

szállíróirodája.

— **Felakasztotta magát.** Szalatyaniin Dávid Pirosi ut 14. számú házában lakó 49 éves vendéglős csütörtökön délelőtt házának padlásán felakasztotta magát. Feleségének feltűnt hogy férje nem jön az ebédhez, mire keresésre indult és a padláson akadt rá egy gerendára felakaszva. Amikor levágták a kötelet, már halott volt. Szalatyaniin szívbarjos volt és ezért vált meg önként az élettől.

— **Ártatlanul vádolva.** Saidner Miksa cukorgyári tisztviselő a múlt évben feljelentést tett a zsabylai rendőrségen Deszpics Tina 70 éves zsabyljai asszony ellen, akit azzal vádolt, hogy a múlt év március 25-én azt mondotta, hogy cukorral megvesztegette a zsabylai lakáshivatal tagjait. A zsabyljai járásbíró felmentette a vád alól Deszpics Tina asszonyt, mert beigazolást nyert, hogy Saidner már régebben rossz viszonyban él Deszpics Tinával és bosszúból tette meg a feljelentést. A novisadi törvényszék tegnap foglalkozott ezzel az ügygel és felmentette Deszpics Tinát a megvesztegetés vádjá alól.

— **Jóváhagyták a független munkáspárt listáját.** A novisadi törvényszék tegnap délután jóváhagyta a független munkáspárt listáját. Így a novisadi kerületben 8 párt vesz részt a választásban.

— **Fedezve van a világ kenyérszükséglete.** A római mezőgazdasági intézet megállapítja, hogy a múlt esztendőben a világ gabonatermése 840 millió bushelt tett ki, szóval épp annyit, hogy ez a mennyiség a világ kenyérfogyasztását fedezi. Ebből az következik, hogy minden rendben van, hogy a kenyérdrágaság tulajdonképpen nem indokolt.

— **Kilencvennégy különvonat szállítja a zarándokokat Rómába.** Rómából jelentik: A szent év alkalmából hivatalos jelentés Németországból 62, Ausztriából 8-10, Magyarországból 8, Belgiumból 5-6, Franciaországból 5-6, Litvániából 2 különvonat érkezését közölték; Lengyelországból is jelentettek be különvonatokat.

Innen-onnan

***

— **Dempsey megházasodik.** New-Yorkból jelentik: Estella Taylor mozi-színésznő válópórt indított első férje ellen, aki egyszerű komornyik. A művésznő Los-Angelosban ismerkedett meg Jack Dempsey-vel, a híres boxolóval, beleszeretett és természetes, hogy ő is ököllel kereste boldogsága útját. A házasságot most felbontották és a tartós szerelmi viszony, amely a boldog pár esküvőjét megelőzi, most már hivatalos formában is szankciót nyer...

*

— **Wilson szerelmes levelei.** Washingtonból jelentik: Reid kamarai képviselő törvényjavaslatot terjesztett elő, mely megtiltana minden olyan dolognak közlését, mely a halott Wilson elnök emlékéét sértené. A javaslat előzménye a következő: A nemzeti köztársasági párt tanácsa nemrég ajánlatot tett egy urnónek, névszerint Mary Allen Hubertnek, aki Wilsonnal még annak egyetemi rektor korában jó barátságban volt, hogy 250 ezer dollár ellenében bocsássa nyilvánosságra a halott elnöknek birtokában levő leveleit. Az urnó elfogadta az ajánlatot s egy lap megkezdte a levelek közlését. Wilson özvegye erre hatóságilag kérte a levelezés nyilvánosságához való megakadályozását. A Reid törvényjavaslatára egy csuf botrány elkerülését célozza, amely a Wilson kegyeletét sértené.

*

— **Hogy ápoija szépségét Amerika legszebb asszonya?** Chicagóból írják: Miss Inez Harden 350.000 pályázó nő közül megnyerte a chicagói szépségverseny első díját és ezzel az Egyesült Államok legszebb nőjévé nyilvánították. Sikerének nemcsak a férfiak, hanem a nők között is nagy a népszerűsége. Természetes, hogy az amerikai újságírók különös buzgósággal rohanták meg miss Hardent, hogy kicsalják belőle szépségének titkát és feltalálják olvasónőiknek. Chicagó szép Helénája a körje seregülő újságíróknak a következő szenzációs titkokat árulta el: „Naponta tíz óra hosszat alszom. Naponta megiszom negyedliter tejet. Nagyon sok hüvelyest eszem. Nem használok pudert és nem festem magamat. Azonkívül sohasem cipelek nehéz terheket”. Az amerikai nők most buzgón próbálgatják Miss Harden receptjét, noha nem valószínű, hogy hasonló sikerrel.

Nagy álarcos bál

f. hó 18-án vasárnap este KACÁNSKI N.-nál.

A tőzsdebiróság elvi határozata

A novisadi tőzsdebiróság ugynevezett „elvi” határozatot hozott hétfői ülésén.

Társasszerződés felbontása, vagyis kereskedelmi társaság feloszlata iránt kereset fektűt a tőzsdebiróság előtt, melyet a „Lichtschein és Társa” gépgyári képviseleti cég négy baltagja: Lichtschein Márton, Lichtschein Agnes, Hochberg Jakab és Frank Mirosláv indított az ötödik tag, Vadász Béla ellen. Az alperesi ügyvéd vita tárgyává tette a bíróság illetékességét. A tanács a határozathozatalra való visszavonulása után megállapította ezen ügyben a tőzsdebiróság „illetékességét” a tőzsdei szabályzatok és a keresk. törvény egyik paragrafusa alapján.

A feltűntést keltett határozatra vonatkozólag a következő jogi információt nyertük:

Nem illetékességi, hanem „hatásköri” kérdést képez, hogy egy keresk. társaság felbontása iránti kereset a tőzsdebiróság elé tartozik-e. „A hatáskör” a bíróságok anyagi működésének határát szabja meg, mely szerint egy bizonyos nemű bíróság (pl. Járásbíró, Törvényszék vagy Tőzsdebiróság) eljárási jogköre határozatik meg, „az illetékesség” pedig azt a szabályt foglalja magában, hogy két egymemű bíróság közül (pl. a novisadi vagy subotcai törvényszék) melyik hivatott az elbírálásra. Jelen esetben nem volt vita tárgya,

Nagy Sándor kincsei. A rigai orosz lapok jelentik: Nagy Sándor tudvalevően kincseket ásatott el és pedig minden valószínűség szerint a nagy petroléumváros, Baku közelében Semahában. Saveljev, az ismert orosz kutató, a földrajzi társaságban kijelentette, hogy egy tervezet van birtokában, amely feltűnteti a kincs rejtekhelyét. Saveljev megvizsgálta a kezei közt lévő rajzokat és megállapította, hogy azok megfelelnek a tényeknek. Annak idején, mikor a tervhez hozzájutott a kaukázusi kormányhoz fordult és engedélyt kért ásatásokra. Kötelezte magát arra, hogy a talált kincs felét átengedi a kaukázusi kormánynak. Meg is kapta az engedélyt és egész a háboru kitöréséig folytatta az ásatásokat, de egyelőre még eredmény nélkül. Most a szovjetkormánnyal fordult és bejelentette, hogy hajlandó tovább kutatni a kincsek után, ha a szovjetkormány is átengedi neki a kincsek egy részét. A moszkvai kormány az engedélyt már meg is adta.

*

A gyilkos, a cigaretta és a virág. Svájc egyik kantonjában, hol még van halálbüntetés, gyilkosság büntetéseért kivégezték Clemente Bernet-t. Ez az eset foglalkoztatja a svájci lapokat. Bernet teljesen pénztelenül került ki a börtönből, miután tizenhatszert ült lopásért. Bement egy ispanházba, azzal a szándékkal, hogy tovább folytassa eddigi életét. Itt egy tizenöt éves leányt talált, az kiabálni kezdett, ellenszegült, Bernet erre állati módon meggyilkolta. Pár nap múlva, hogy letartóztatják, jelentkezett az ügyésznél, hogy mindent bevall, csak adjanak neki egy cigarettát. Szenvedélyes dohányos volt. A jogtudósok tanulmányozhatnák, hogy a bűnös lelkére milyen nagy hatással van az a nikotin, melyet rendszeresen megvonnak tőlük. Miután a gyilkos rágyújtott a cigarettára, váratlanul megváltozott. Beszélt, beszélt, áradozott, beismertte bűnét és egészen megtört. Hogy halálra ítélték, nem akarta aláírni a kegyelmi kérvényt. Szelid megbánásban töltötte utolsó napjait, levelet írt szüleinek és az ártatlan áldozat rokonainak, azt kérve, hogy gyódotlan fakoporsójába tegyék be a leánya képét. A siralomházban sokszor kapott sógorától és ez annyira meghatotta, hogy órákig sirt, a virágokra borulva. Erősen, meg nem törve lépett az akasztófa alá, töredelmes és bocsánatkérő szavakat intézett a jelenlevőkhez. Vidáman halt meg.

Mozi

***

A Magyar—olasz mérkőzés. A MLSz válogató bizottsága végleg összeállította azt a csapatot, amely január 18-án (vasárnap) fog mérkőzni az olasz válogatott legénységével Milánóban. A milánói mérkőzésen Orth is részvesz, egészségi állapota nincs ugyan teljesen rendben, mégis elég erősen érzi magát arra, hogy a mérkőzésen részt vegyen. A válogatott csapat tegnap dél-

KRAXNER nagyvendéglője, Novisad

Daranyi-uttelep 1. szám (Kamenici-utl vasúti átjáró)

Január hó 18-án és minden vasárnapon a hírneves 10-es

temerini VIDA-féle tambura zenekar

délután 4 órától kuplékkal szórakoztatja a közönséget

este 8 órától reggel 3-ig

álarcos táncmulatság

után négy óraker utazott el Milánóba, Máriássy Lajos dr. szövetségi kapitány vezetése alatt. Pestről a következő játékosok indultak el: Zsák, Fischer, Fogl II. és III., Grosz II. Orth, Fakács és Kantzky, a többiek pedig utközben csatlakoznak a csapathoz. Olaszországban nagyarányú előkészületeket tettek a mérkőzés lebonyolítására. Több kiváló olasz játékos kijelentette, hogy nem vesz részt a játékban, ennek okát azonban még nem tudjuk. Az olasz csapat felállítása ezidőszereint a következő: De Pracaligaris, De Vecchi—Genovesi, Burlando, Aliberti—Conti, Cevenini III. Della Valle, Magnozzi, Levratto. Az olaszok meg vannak elégedve a csapat összeállításával, csak azt kifogásolják, hogy Barbieri, a közönség egyik legkedveltebb futballistája nem került be a csapatba.

Tőzsde

Zürich, január 16. (Zárlat) Beograd 8'50, Newyork 519'40, London 2485—, Páris 28'05, Milano 2082, Prága 15'60, Bécs 0'007305, Budapest 0'00717—, Szófia 3'75, Bukarest 2'50, Szaloniki 9'30, Berlin 123'60, Brüsszel 26'10, Amsterdam 209'50, Athen —.

Beograd, jan. 16. Páris 338—, London 296'25, Milano 248'80, Newyork 61'85, Zürich 1191'30, Prága 185'50, Bécs 0'087, Budapest 0'0870, Bukarest 32'25, Szaloniki —, Amsterdam 25—, Berlin 14'675, Szófia —.

Novisadi terménytőzsde

1925. január 16.

Hivatalos jegyzések.

Buza szerbiai 74—75 kg-os 3—4 százalékos Beograd paritás kötés 402'50 (200 mm).

Rozs: bánáti 71 kg-os 2 százalékos Senta paritás kötés 400 (100 mm).

Árpa: bácskai 61—62 kg-os kötés 325 (100 mm), szerémi 63 kg-os kötés 340 (100 mm).

Tengeri bácskai kötés 190—195 (750 mm), bácskai februárra kereslet 205, kötés 195 (600 mm), bácskai Kelebia paritás elvámolva kötés 220 (750 mm), bácskai franco Jesenica elvámolva kötés 245 (100 mm), szerémi kínálat 200, kötés 200 (1300 mm), szerémi februárra kötés 200 (1200 mm).

Buzaliszt bácskai kenyérliszt 6 1/2 sz. (100 mm), szerémi nullás kötés 615 (100 mm).

Irányzat: változatlan.

Novisadi értéktőzsde

1925. január 16.

(Hivatalos jegyzések)

Állami kölcsönkötvények: 1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön, kereslet 65'25, kínálat 65'75 kötés —. 4 százalékos kölcsön Bosnia-Hercegovina agrárviszonyainak rendezésére kínálat 26.

Állami sorsjegyek: 2 és fél százalékos állami hadikártérítési sorsjegy kereslet 149—, kínálat 149'50, kötés 149'50, 2 százalékos sorsjegykölcsön új szelvényekkel kínálat 148.

Részvények: Városi jódosgyógyfürdő és ásványvíz r.-t. kereslet —, kínálat 90.

***

A budapesti terménytőzsden tegnap némileg estek az árak. A buza 7500, a rozs pedig 2500 koronával olcsóbbodott.

	Közép- érték	Holl. frt.
76 kg-os tiszavidéki Ujbuza, fehérmegeyi pestvidéki	577085	19.78
" " " " " "		
78 kg-os tiszavidéki Ujbuza, fehérmegeyi pestvidéki	588335	20.16
" " " " " "		
Rozs Takarmányárpa	476250	16.36
" " " " " "	410000	14.05
Sörárpa	502500	17.22
Köles	265000	9.08
Zab	422500	14.48
Tengeri, új	285000	9.77
Káposztarepce	—	—
Buzakorpa, finom	247500	8.48

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalat”

Apró hirdetések.

A FŐZÉSHEZ némileg értő mindenestény azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóban. 1—0

BUTOROZOTT SZOBÁT keres azonnalra fiatal kereskedő-segéd. Cim a kiadóban.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemet Kralja Petra ulica 22. szám alól

Kralja Petra u. 25. szám (Korzó Mozi mellett)

alá helyeztem át. Kérem a n. é. közönség további támogatását

Branko Kapamadžija

szabó kellékek üzlete, Novisad.

Gyakornokot

jó kézírással, német és szerb nyelv- ismerettel felvesszünk.

Stolz Henrik Fiai,

112 Novisad, Temerini u. 3. 1-3

Vasárak.

Winter-féle kocsitengely, rudvas, fekete-horgany és horgonyzott lemezek, fehér bádóg, kerítés drótfonat, ekekés, ekeáru, láncáru, ásó, kapa, gereblye, szeg, drót, csavaráru, épület- és butorvasalás, szerszámáru és egyéb vasáru állandóan nagy választékban raktáron a legolcsóbb árak mellett.

KUSZLI GYULA
vaskereskedés
Novisad, Temerini u. 8.

Ujságmakulatura

kilogrammonként **4.— dinárért** eladó

Kardos hirdetővállalatnál
Ormény-utca 3.

Mérlegképes könyvelő

szerb—magyar—német **levelező**, naponta 2—3 órai megfelelő irodai munkát keres. Ajánlatok

Kardos hirdetővállalathoz
Ormény utca 3. (Novum helyiség)
115 adandók le. 1-3

Eladó:

egy portál, kemény fából, három kirakattal, mindegyik 3×3 méter, **egy ajtó**, 1'50 méter széles. A portál modern, majdnem új; két részre osztható — a kirakatok oldalt, az ajtó a közepén. Az ár igen kedvező.

Ilija Vučerić

Novi Sad, Kralja Petra ulica 3.

A magyar földműves és gazdasági altisztek nélkülözhetetlen **tanácsadója** a

KISGAZDA

Megjelenik kethetenként egyszer, mint A SZIV UJSÁG gazdasági melléklete. Előfizetési ára A SZIV UJSÁG hetenként megjelenő kat. hitbuzgalmi lappal együtt egész évre: 66 dinár, félévre 33 dinár.
Megrendelhető a

Szent Antal Nyomdávállalatnál
Szubotica, Harambašičeva ul. 5.

Fogtechnikus tanoncznak

jobb házból való fiu azonnal felvétetik

Hajdu és Beck

fogtechnikai laboratorium, Futoška ulica 43. 1-2

Modern villany lámpa-ernyőket

készít

özv. Dosztálné (Huck)
NOVISAD
Futaki utca 30. szám.

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, faragásokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legzölcsösebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

Figyelem! Vadászok! Figyelem!

Mielőtt fegyvert vagy bármilyen e szakmába eső árut akar venni, vagy javítást eszközölni, forduljon teljes bizalommal

IRSAY JÓZSEF

puskaműveshez, Petrovaradin, Filipovič ulica 23. szám (a posta mellett.)

Nagy raktár mindenféle fegyver és revolverekben. — Elvállal mindenféle **javítást**, ugymint: új cső és távcső szereléseket, új agy készítését, barmitást, márványozást **jótállás mellett**. Vadásztársaság tagjainak nagy **árengedmény**, ugy áruban, mint javításokban. — Királyi löporeladás!

Még kapható

KATOLIKUS CSALÁDI NAPTÁR

Egyben tisztelettel kérjük a kath. közönséget és a viszontelárusítókat, hogy a csekély készletre való tekintettel b. megrendeléseiket mielőbb eszközölni sziveskedjenek. —

A naptár eladási ára 10.— dinár.

Egyben megrendelhetők még a

„REGÉLŐ BÁCSI” és a „MAGYAR CSALÁDI NAPTÁR”

Eladási áruk 15.— dinár.

Kiváló tisztelettel

Ábrahám János, könyvkereskedő

A „KATOLIKUS CSALÁDI NAPTÁR” főelárusítója

Novi Sad, Kralja Petra ulica 30,

Viszontelárusítók megfelelő kedvezményben részesülnek.